

Z OBSAHU**Narozeninové setkání 2
v Brně****Na návštěvě 3
v Olomouci****Poslední velitel 3
tanku od Dunkerque****Být aktivní, užitečný 4
a pomáhat lidem**

Návštěva hejtmanky Karlovarského kraje v domově pro válečné veterány

V Domově pro válečné veterány Bílý kříž v Karlových Varech se uskutečnilo setkání hejtmanky Karlovarského kraje **Jany Mračkové Vildumetzové** s válečnými veterány. Setkání se dále zúčastnili náměstek hejtmanky **Petr Kubis**, ředitel VLL Karlovy Vary **Stanislav Brei**, vedoucí DPVV Karlovy Vary **Pavel Macek**, vedoucí projektu PoVV **Viktor Šinkovec** a oblastní koordinátor PoVV Karlovarského kraje **Jiří Kašpárek**.

V Karlovarském kraji žije celkem 11 druhoválečných a 19 novodobých válečných veteránů starších 60 let. Vedoucí domova Pavel Macek seznámil paní hejtmanku s životem v domově a podmínkami pro přijetí. Oblastní koordinátor Jiří Kašpárek popsal způsob péče o válečné veterány. Paní hejtmanka se zajímala o celkové zabezpečení válečných veteránů, v jakých podmínkách žijí a jak je o ně postaráno. V průběhu besedy se váleční veteráni zajímali o ekologii, o využití letiště v Karlových Varech a o snahu krajského úřadu získat do kraje vojenské jednotky. Paní hejtmanka odpověděla na všechny dotazy a informovala o činnosti krajského úřadu.

Beseda probíhala ve velmi přátelském ovzduší. V závěru besedy předala paní hejtmanka válečným veteránům drobné dárky. Ubezpečila vedení projektu Péče o válečné veterány o podpoře projektu v Karlovarském kraji a o tom, že v případě potřeby kraj poskytne i materiální podporu a pomoc.

Text: **Jiří Kašpárek**
Foto: **Jana Pavlíková**

Narozeninové setkání v Brně

V červnu se opět uskutečnilo setkání všech válečných veteránů Jihomoravského kraje, kteří v prvním pololetí 2019 oslavili narozeniny. O setkání s přáteli v příjemném prostředí Komunitního centra pro válečné veterány v Brně bývá velký zájem. Tradicí se stalo i vystoupení dětského souboru Jarabáček z Dačic.

Veteráni druhé světové války využívají panelů o jednotlivých misích umístěných v KCVV k tomu, aby se seznámili se specifikou novodobých misí. Po každé návštěvě odcházejí druhováleční veteráni s lepším pochopením a větší úctou k odvaze a nasazení chlapců, kteří by mohli být jejich vnuky či pravnuky. Stejně i účastníci novodobých misí vstřebávají zážitky těch, jejichž začátek dospělého života byl poznamenán ztrátou vlasti a svobody. Panuje zde oboustranná úcta a respekt, a to je opravdu nesmírně důležité.

Ve vzájemné shodě si pak vyměňují nejen zážitky, ale také informace. Navazují nová přátelství, a dokonce

nacházejí i dávno zapomenuté kolegy ve zbrani. Pro některé válečné veterány jsou tato setkávání i mezistupněm k návratu do plnohodnotného společenského života po traumatizujících zážitcích. Protože ti, co prožili podobné situace, lépe rozumějí, a hlavně nesoudí.

Text a foto: **Dagmar Axmanová Vrtišková**

Po válečných stopách

Válečná veteránka **Vlasta Slezáková** bydlí v Nemochovicích na Vyškovsku. Nemochovice jsou dodnes partyzánskou obcí s odpovídajícím válečným pomníkem ve vzorné úpravě. A občané jsou na svou válečnou historii pyšní a ctí ji!

Paní Vlasta projevila zájem navštívit alespoň několik míst své bojové cesty. Na okružní jízdě po místech bojů partyzánské skupiny Olga, která bojovala v prostoru mezi Kroměříží až Brankovicemi, bylo několik zastávek, kde vzpomínala na pohnuté časy.

Hned za vesnicí ukázala na hrob padlých, který byl později převezen jinam, a popsala přestřelku partyzánů pronásledovaných gestapem. U sídla gestapa v Litenčicích vzpomněla nejuspěšnější

akci, při níž zde byl zajat německý generál. Cesta dále vedla do Roštína, kde se skupinka doprovázející veteránku poklonila památce padlých v obci.

V Brankovicích se odehrály boje na několika místech, které připomínají tři pomníčky. Jeden označuje místo, kde fašisté zastřelili rudoarmějce spěchajícího na pomoc zatčené ženě. Na dalším pomníku jsou jména partyzánů padlých v boji na okraji obce a třetí místo připomíná boj ruského partyzána.

„Když tak někdy poslouchám televizi, nemohu ani uvěřit, jak se dnes kříví naše válečné dějiny,“ řekla na závěr naší cesty válečná veteránka, hrdinka své doby.

Text a foto: **Jan a Kryštof Kuxovi**

Rekonstrukce bitvy

Kromě akcí, které pořádáme v rámci aktivit ČsOL, se zúčastňujeme i jiných událostí. Jednou z nich byla připomínka bitvy o Bastogne, kterou organizovalo Kulturní a informační centrum Ivančice.

Obléhání Bastogne, které se odehrálo v prosinci 1944, bylo jedním z nejdůležitějších střetnutí bitvy v Ardenách. Ukázky jedné části bitvy předvedli modeláři se svými rádiem řízenými modely v ivančickém parku Réna. Nejen modely bojové techniky, ale i zvukové efekty tanků, obrněného vlaku, dělostřelectva, obrněných a štábních vozidel a letectva byly opravdu autentické.

Chvilími měl člověk pocit, že se nachází na frontové linii. Naštěstí stačil pohled stranou a byli jsme v mírové realitě letního dne v Ivančicích. Jménem ČsOL jsme poděkovali za neuvěřitelný zážitek.

Text a foto: **Dana Axmanová Vrtišková**

Na návštěvě v Olomouci

Při jedné z letních návštěv u válečného veterána **Vlastimíra Medka** jsme se v Léčebně dlouhodobě nemocných v Olomouci potkali také s rodinou jeho dcery. Naše pozornost nesměřovala jen do minulosti, i když i ta stále stojí za vzpomínání.

Vlastimír Medek působil za války na Vyškovsku ve skupině Nevojice-Chříby, která spolupracovala s dalšími částmi brigády Jana Žižky. Úřad práce, po předchozím vyšetřování jeho sabotáže, Vlastimíra přidělil jako řidiče na vojenské letiště v Brně, aby na něj bylo „lépe vidět“. Na nákladáckých pak převážel zbraně, ale jezdil i s cisternou či sanitnímu vozy. V tamním kolektivu získal pro partyzánskou činnost i další členy. Půl tuctu chlapů od září 1944 pracovalo proti okupantům často na hraně prozrazení při převozu zbraní pro partyzány, sabotážích na letadlech aj. Zúčastnil se rovněž bojů se zbraní u Snovídek, v Nemoticích či na železnici v okolí.

Vlastimír Medek s mladým pomocníkem u notebooku

Dnes stále činorodý veterán ve svých 92 letech denně používá moderní komunikační techniku. Při naší návštěvě mu přišlo vhod, že mu osmnáctiletý Kryštof pomohl opravit jeho notebook.

Text a foto: **Jan Kux**

Poslední velitel tanku od Dunkerque

Teprve nedávno se vrátili účastníci legionářské pouti do Dunkerque. Jeden tam nebyl. I když si to velice přál, už to nejde. Válečný veterán pplk. v. v. **Josef Turek**, který se dožívá požeňnaného věku v obci Přáslavice.

Jeho osud byl protkán celou řadou těžkostí i šťastných náhod. Uměl jít štěstí naproti. Už v pouhých šestnácti letech se ocitl ve vlaku, který ho vezl z Těšína na nucené práce do Francie. Od další dřiny a možného nasazení do wehrmachtu ho zachránil polský kněz, který ho v roce 1943 po bombardování Lyonu ukryl a pomohl mu přejít k francouzským partyzánům. Ti zorganizovali jeho transfer do Velké Británie. Tam se hlásil k československému vojsku a byl zařazen k tankistům.

Brzy se vypracoval na velitele tanku Cromwel. V tomto tanku absolvoval boje u Dunkerque a vrátil se s ním i do vlasti.

Válku skončil v hodnosti poručíka.

Po demobilizaci ho čekala jiná uniforma, začal pracovat na dráze. Vzhledem ke své vyhraněné apolitičnosti nastoupil u krumpáče. Prošel řadu funkcí a teprve posledních deset let strávil v kanceláři jako dozorčí přepravy na nádraží v Olomouci.

Celý život statečně pracoval a vychoval spolu s manželkou tři syny. Ve stáří ovdověl a musel se s jedním synem rozloučit. Přes tyto rány osudu si zachoval optimismus a duševní svěžest, ve vysokém věku zcela neobvyklou. Žije sám a účastní se některých veteránských akcí pořádaných projektem PoVV a ČsOL. Živě se zajímá o dění ve společnosti i v ČsOL. Stále čte noviny a články z legionářského tisku.

Text: **Pavel Skácel**

Foto: archiv **Josef Turek**

Ztepilý šohaj v čizmách

Slovácký rok v Kyjově v polovině srpna přilákal přes třicet tisíc návštěvníků z domova i ze zahraničí. Přehlídky slováckého folklóru se aktivně zúčastnil i válečný veterán **Karel Rotrekl** z Kyjova. Jeho oblíbené se těší zejména sborový zpět „mužáku“, kteří interpretují lidové písně.

„Největší dojem na mne udělala zpívaná národní hymna znějící náměstím. Je to nepopsatelný nádherný pocit být u tohoto nejkrásnějšího provedení,“ řekl voják, který ve sváteční den zaměnil zelenou uniformu za nádherný mužský kroj ženáče z Kyjova.

Text: **Jan Kux**

GRATULUJEME NAŠIM JUBILANTŮM

Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v červnu 2019

90 let

Miloš Šmejč
Věroslav Kudrna

95 let

Leon Čmiel
Bronislav Firla
Jiří Fochler
Miroslav Čech

Zvláštní blahopřání ke 100. narozeninám

Božena Paidarová

A velké zvláštní blahopřání nejstaršímu válečnému veteránovi k 105. narozeninám:

František Hamada

Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v červenci 2019

90 let

Jan Lacina

95 let

Karel Soukup
Anna Kalousová
Ladislav Pavlíček
Jaroslav Fojtík
Václav Pirožek

Zvláštní blahopřání ke 100. narozeninám:

Augusta Šnáblová

Být aktivní, užitečný a pomáhat lidem

Vojenské povolání bylo a zůstává jeho srdeční záležitostí. **Pavel Kráčmar** působil v resortu obrany od svých 15 do 60 let. Je životním optimistou. Miluje svoji rodinu, manželku Alenku, obě děti a čtyři nezbedná vnoučata.

Na jeho optimismu nic nezměnilo ani působení ve dvou misích Unprofor na Balkáně, kde ve válce téměř „za našimi humny“ viděl při rozpadu bývalé Jugoslávie spoustu bezpráví a utrpení obyčejných

a bezbranných lidí, zejména žen, dětí a starých osob.

Je stále velmi aktivní a své koníčky má rozdělené na letní – sport všeho druhu, zahrádkaření a cestování, a na činnosti pro tzv. dlouhé zimní večery – filatelie, válečná korespondence a úřadování ve prospěch bytového družstva. Pomáhá lidem ve svém okolí, rodinám bývalých vojáků z povolání a vojenských veteránů.

Společně s manželkou Alenkou, která ho již téměř 50 let úspěšně provází životem, si aktivně užívají důchodu i akcí pořádaných pro válečné veterány a jsou si navzájem oporou. Pečují o vnoučata a snaží se je vést k aktivnímu a spořádanému životu. Zejména v období, kdy syn Pavel působí jako voják z povolání v zahraničních misích. Je již také válečný veterán, který má za sebou mise v Kosovu, Bosně a Hercegovině a Afghánistánu.

Positivní životní energii čerpá Pavel Kráčmar především od své rodiny a od vnoučat, ale také z dobrých skutků, které se snaží pravidelně dělat podle zásady „alespoň jeden dobrý skutek denně“. V neposlední řadě také od druhoválečných veteránů, kteří jsou pro něho vzorem, příkladem a inspirací. Obdivuje jejich energii, vitalitu a životní elán.

Jako zkušený veterán dobře ví, že život nejsou pouze vítězství, ale někdy i ztráty. Což platí zejména při sportu, skotačení s vnoučaty, nebo při jednáních s byrokratickými úřady. Občas přijde i nějaká porážka či zranění. Nic to však nemění na jeho optimismu a životním krédu: Být aktivní, užitečný a pomáhat lidem.

Text: **redakčně upraven
na základě podkladu
od Pavla Kráčmara**
Foto: archiv **Pavel Kráčmar**

